Rudolf Steiner

MISTERUL BIBLIC AL GENEZEI

GA 122

CONFERINŢA I

La început • Misterul cuvintelor primordiale

München , 17 august1910

Dacă cineva caută, cu ajutorul Antroposofiei, să înţeleagă bazele pe care se reazemă evoluţia lumii şi pătrunde astfel sensul adânc al cuvintelor cu care începe Geneza, i se va deschide în faţă o lume spirituală cu totul nouă. Nici un alt document privind evoluţia omenirii nu a fost susceptibil de a se îndepărta de sensul adevărat decât acela al Genezei, decât acela prin care se descrie opera de creaţie a celor şase sau şapte zile.

Când omul modern evocă în mintea şi sufletul său, într-una din limbile care se vorbesc astăzi, cuvinte ca acestea: „La început a făcut Dumnezeu cerul şi pământul“, sensul lor nu-i dă decât un slab reflex, abia o umbră a sentimentului viu pe care aceste cuvinte îl trezeau în sufletul vechilor evrei. Căci este de mai mică importanţă să înlocuim vechile cuvinte ale acestui document prin cuvinte moderne curente, decât să încercăm să resimţim, cu ajutorul Ştiinţei spirituale, ceva din atmosfera care învăluia sufletul unui iniţiat evreu când în el prindeau viaţă aceste cuvinte:

*„Bereşit bara Elohim et ha-şamayim v'et ha-areţ“**

* בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ׃
Acestea sunt cuvintele cu care începe Geneza şi respectiv Biblia, şi care se traduc in limbile moderne prin: „La început a făcut Dumnezeu cerul şi pământul“. De notat că în ebraică „Elohim“ este un plural. (N.Tr.)

O lume întreagă i se deschidea în momentul când aceste cuvinte răsunau în sufletul său. Ce lume? – O putem compara cu ceea ce se petrece în sufletul unui om când aude descriindu-i-se imaginile pe care le percepe un clarvăzător când pătrunde cu privirea în lumea spirituală.

Ce ne descrie Ştiinţa spirituală? Noi ştim că învăţământul Ştiinţei spirituale este rezultatul clarviziunii, al percepţiilor vii la care ajunge acela care îşi eliberează gândirea de datele experienţelor sensibile şi de activitatea cerebrală legată de organul fizic; el percepe atunci lumea spirituală cu ajutorul organelor spirituale. Şi ceea ce el vede în această lume, dacă vrea să exprime în limbajul obişnuit, nu poate să o facă decât prin imagini, iar aceste imagini, dacă puterea sa de evocare este suficient de mare, au posibilitatea să evidenţieze reprezentările pe care el însuşi le-a contemplat. Se petrece atunci ceva ce nu trebuie confundat cu o descriere oarecare a unor evenimente care au loc în lumea fizică. Iar ceea ce se petrece atunci, trebuie să fim mereu conştienţi că este în legătură cu o lume care, deşi stă la baza fenomenelor sensibile, scapă totuşi oricărei reprezentări, impresii şi percepţii obişnuite ale simţurilor fizice.

Dacă vrem să ne reprezentăm originea lumii noastre sensibile, inclusiv pe a omului, trebuie să depăşim limitele acestei lumi sensibile, să nu rămânem doar cu facultăţile de reprezentare a lumii sensibile. Toate ştiinţele care vor să ajungă la origini, folosindu-se numai de reprezentări desprinse din lumea sensibilă, nu pot ajunge la izvorul acestei lumi, deoarece acest izvor se află în lumea spirituală. Istoria, geografia, pot ajunge foarte departe în trecut, dar dacă vrem să atingem originea, trebuie să ne fie foarte clar că, de la un anumit punct, este nevoie să părăsim domeniul simţurilor şi să intrăm în acela care nu mai poate fi sesizat decât prin dezvoltarea unor facultăţi suprasensibile. Ceea ce numim Geneză nu începe prin descrierea unor fapte sensibile, a unor evenimente pe care le-am fi putut vedea cu ochii, aşa cum o facem în lumea exterioară, fizică. Şi în cursul acestui ciclu de conferinţe vom ajunge să ne dăm seama de eroarea care se face raportând cuvintele primelor versete din Geneză la obiecte sau fapte pe care ochiul fizic le-ar fi putut percepe, le-ar fi putut vedea aşa cum percepem cu simţurile noastre lumea care ne înconjoară. Atâta timp cât vom lega, de exemplu, de cuvintele „cerul şi pământul“ un rest de percepere vizuală, vom rămâne departe de ceea ce evocăm cu adevărat, prima parte a Genezei. În epoca noastră, nu este deloc posibil să înţelegem aceste lucruri decât cu ajutorul Ştiinţei spirituale. Doar prin ea există posibilitatea să ne apropiem de ceea ce s-ar putea numi misterul acestor cuvinte primordiale prin care începe Biblia şi să simţim ce conţin ele.

În ce constă de fapt particularitatea acestor străvechi cuvinte? Dacă îmi este permis să mă exprim într-un mod abstract, aş putea spune că acest caracter deosebit constă în aceea că ele aparţin unei limbi care exercită în sufletele oamenilor o acţiune ce nu se poate compara cu a nici unei limbi moderne. Deşi limba ebraică nu mai acţionează astăzi aşa, odinioară, când în sufletul omului răsuna un sunet al acestei limbi, acesta evoca o imagine. La acela care lăsa ca în sufletul său să vibreze ecoul acestor sunete, se creau într-o anumită armonie, în forme organice, tablouri ce se pot compara cu acelea pe care astăzi doar un clarvăzător le mai poate contempla, când păşeşte pragul de la sensibil la suprasensibil. Limba ebraică, sau mai curând limba primelor părţi ale Bibliei, a fost un fel de instrument prin care se putea face ca din suflet să apară reprezentări în imagini, asemănătoare cu acele forme care apar clavăzătorului eliberat de corpul său şi care se cufundă în profunzimile suprasensibile ale existenţei.

Dacă vrem, aşadar, să regăsim viaţa acestor cuvinte străvechi, este necesar să înlăturăm caracterul abstract şi difuz al limbilor moderne şi să ne reprezentăm acţiunea creatoare pe care o avea fiecare sunet al acestei limbi antice în suflete. Are o importanţă deosebită străduinţa de a reanima în sufletele noastre acele imagini vii care luau naştere la vechii evrei când un sunet, o silabă exercitau în ei o acţiune creatoare şi provocau o imagine. Vedeţi, deci, că pentru a studia acest document, care este Geneza, există o cale cu totul alta decât aceea care se urmează de obicei în studiul altor documente vechi.

Am arătat câteva din punctele de vedere care ne vor servi de călăuză. Nu vom putea pătrunde decât cu încetul şi treptat spre acea reprezentare vie a ceea ce înţelepţii evrei simţeau sub acţiunea acelor cuvinte din care nouă nu ne-a mai rămas decât forma lor. Prima noastră sarcină va fi să facem apel, atât cât este posibil, la cunoştinţele noastre trecute, pentru a ne distanţa atât cât e cu putinţă de sensul pe care l-am dat până acum unor cuvinte ca acestea: „cerul şi pământul“, „Dumnezeu“ sau mai bine spus „zeii“, cum este textul original „„creaţie“, „la început“ etc. Cu cât ne vom desprinde mai mult de ce am înţeles şi simţit în aceste cuvinte până în prezent, cu atât mai uşor vom putea pătrunde spiritul unui document care a izvorât dintr-o stare sufletească diferită de aceea din epoca noastră. Dar, înainte de toate, este bine să ne înţelegem asupra evenimentului care este descris de primele cuvinte ale Genezei.

Se ştie că mulţumită posibilităţilor actuale de investigaţie clarvăzătoare putem descrie, într-un anumit sens, originile evoluţiei terestre şi ale omului. În lucrarea mea *Die Geheimwissenschaft im Umriss** am încercat să descriu cele trei etape de evoluţie care au precedat Pământul nostru vechile etape, Saturn, Soare şi Lună, evoluţia existenţei acestui Pământ ca scenă pe care are loc

însăşi evoluţia omului. Şi sunt sigur că aveţi prezentă în minte, în linii mari, această descriere. Problema care se pune este să ştim cărui moment corespunde ceea ce evocă puternicul cuvânt biblic „*bereşit*“. Unde să-l plasăm în cadrul descrierii noastre?

* ***Ştiinţa ocultă în liniile sale generale*** – lucrare apărută în anul 1910. Tradusă în limba română şi sub titlul ***Ştiinţa spirituală*** (GD 13). (N.Tr.)

Să adoptăm la început un punct de vedere de unde să putem cuprinde cu privirea vechile etape pe care le-am numit Saturn, Soare şi Lună. Vechiul Saturn ne apare ca un corp ceresc care nu are încă nici un rudiment din ceea ce este convenit să se numească materie. Din tot ce cunoaştem acum în jurul nostru, el nu avea decât starea elementară de căldură, focul, o căldură care vibra prin sine însăşi. Nici aer, nici apă, nici pământ solid. În zonele unde acest astru este mai dens, se află căldură pură, activă şi vie. Această etapă trece şi existenţa se îndreaptă spre o nouă etapă, pe care o numim existenţa solară. La această căldură vie, de la început, se alătură un element nou, un element de natură aeriană sau gazoasă, şi vom avea o reprezentare exactă a acestei etape planetare a vechiului Soare dacă ni-l vom închipui – în starea sa elementară – ca pe un joc în care se întrepătrund elementele aer şi caldură.

A treia stare care apare apoi în evoluţie este aceea numită vechea Lună. La căldură şi aer se adaugă starea elementară de apă. Încă nici o urmă de element terestru, solid, aşa cum cunoaştem astăzi pe Pământ. În această fază, numită vechea Lună, se produce un fapt singular: unitatea primordială, care a condus la apariţia vieţii, se destramă. Vechiul Saturn ne apăruse ca un glob unic şi unitar de căldură vie: vechiul Soare, ca un glob format din jocul elementelor de căldură şi aer. În faza lunară, se petrece o diferenţiere între ceea ce este de natură solară şi ceea ce este de natură lunară. Şi abia când ajungem la a patra etapă a evoluţiei noastre planetare vedem că la elementele precedente se alătură elementul solid pământ. Pentru ca acest element solid să se poată încorpora în existenţa planetară, a fost necesar ca diviziunea care avusese loc pe vechea Lună să se repete şi acum. Natura solară a trebuit din nou să se desprindă de planeta noastră, de natura terestră. Atingem astfel un anumit punct al evoluţiei globului nostru când, dintr-o stare planetară comună în care elementele foc, aer şi apă se amestecă, se separă o dată cu elementul solid, cu pământul, şi elementul de natură mai subtilă al Soarelui. Şi numai în acest element terestru s-a putut considera ceea ce numim azi elementul pământ, solidul.

Să ne oprim puţin la momentul când elementul solar se desprinde din starea planetară comună şi îşi trimite de acum înainte forţele spre elementul terestru. Să mai reţinem şi faptul că, în acest moment, a apărut şi posibilitatea de a se elabora în elementul terestru partea densă pe care astăzi o numim „solidă“, în sensul material al cuvântului; această parte se densifică în sânul elementului terestru. *Să reţinem cu atentie acest moment, căci este chiar momentul în care începe povestea Genezei.* Ea porneşte exact de la această situaţie. Să nu mai facem greşeala de a stabili vreo legătură între primele cuvinte ale Genezei şi acea concepţie abstractă, ca o umbră, pe care o pot evoca astăzi expresii ca acestea: „la început“ sau „la origine“. Nu ar fi decât o idee complet străină în comparaţie cu ceea ce simte iniţiatul evreu. Tot ce s-a întâmplat în acel moment când s-a creat o dualitate prin repetarea elementului solar şi a elementului terestru, întreg acest eveniment trebuie să ni-l evocăm în suflet, în legătură cu acel cuvânt primordial „bereşit“ – „la început“. Trebuie să fim, de asemenea, conştienţi că întreaga evoluţie a vechiului Saturn, a vechiului Soare şi a vechii Luni nu este pur şi simplu expresia Entităţilor spirituale care au condus-o, au dirijat-o. Aceste entităţi formează suportul acestei evoluţii. Şi ceea ce numim element de căldură, de aer, de apă nu este decât învelişul exterior al acestor entităţi; acestea reprezintă de fapt realitatea în evoluţie. Dacă ar fi să aruncăm o privire asupra stării care a existat în momentul când elementul terestru s-a separat de elementul solar şi ne-am închipui acest eveniment după imagini luate din lumea materială, să ţinem totuşi seama că folosirea noţiunilor „apă“, „aer“, „foc“ nu reprezintă decât o modalitate de a evoca în limbajul nostru această substanţă spirituală vie care s-a dezvoltat în cursul perioadelor vechilor corpuri cereşti, Saturn, Soare, Lună, pentru a atinge momentul pe care l-am descris.

Să ne imaginăm şi să simţim totodată aceste elemente, aer, apă şi foc, amestecate unele cu altele şi formând un imens glob care apoi se separă în două, o parte formată din elemente solare şi o alta formată din elemente terestre. Să ţinem seama, însă, că această reprezentare materială a elementelor nu este pentru spiritualitate decât un mijloc de exprimare. Să ne închipuim mai departe că prin această imensă găoace, cochilie de substanţă materială, formată din aer, apă şi căldură, se revelează faţa Entităţilor spirituale. Acestea se mişcă, se manifestă, se revelează cu ajutorul acestor elemente care ne dau nouă o impresie materială. Prin mijlocirea lor, suntem, ca să spunem aşa, în prezenţa unor Entităţi spirituale care îşi arată chipul şi acţionează cu ajutorul căldurii, al apei şi al aerului, pentru a organiza corpuri cereşti, prin puterea lor spirituală şi sufletească. Să ne întipărim bine în suflete această imagine.

Să încercăm acum, cu privirea interioară, să ne formăm imaginea acestui înveliş, făcut din elementele aer, apă şi foc, învelis pe care l-am putea asemui cu cochilia unui melc, deşi comparaţia nu este decât foarte aproximativă, elementele neformând un înveliş solid ca acela al melcului, ci unul mult mai subtil. În această cochilie, să ne imaginăm apoi o spiritualitate care ne priveşte şi ne apare sub forma unor figuri ce se revelează cu ajutorul acestui înveliş, fiind în acelaşi timp o forţă de manifestare, o forţă care, din ceea ce este ascuns, invizibil, suprasensibil, ţâşneşte, ca să spunem aşa, în forme revelate.

Dacă sunteti pătrunşi până în adâncul sufletului de această imagine pe care am încercat să v-o prezint, dacă aţi reuşit să simţiţi această acţiune vie a unor Entităţi spirituale printr-un element sensibil, substanţial, această forţă interioară care îşi desfăşoară elementul activ pentru a organiza materia şi dacă, în plus, veţi face abstracţie o clipă de orice altă imagine, veţi simţi abia atunci ce era în sufletul unui iniţiat evreu din vechime, când sunetele care formau cuvântul „*bereşit*“ străbăteau sufletul său – „*Beit*“, prima din litere, respectiv sunetul, care compune cuvântul, evocă forţa substanţială care împleteşte un habitaclu, o cochilie; „*Reiş*“, a doua consoană, evocă forţa Entităţilor spirituale care acţionează în interiorul acestui habitaclu; „*Şin*“, al treilea sunet, evocă forţa care, acţionând din interior, tinde să se manifeste în exterior[1].

[1] *Beit:* ב ; *Reiş*: ר; *Şin*: ש.

Atingem astfel, într-o oarecare măsură, principiui pe care se bazează descrierea făcută. Şi dacă pătrundem mai profund în acest principiu, vom resimţi ceva din spiritul acestei limbi ebraice, care era purtătoarea unui element creator de care omul modern nu-şi mai poate da seama.

Să revenim acum la momentul care precede această coagulare fizică, această densificare terestră şi să încercăm să o înţelegem şi, mai ales, să o simţim ca pe ceva viu, plin de viaţă. Dacă dorim să descriem ceea ce are loc, nu ne vom putea servi de reprezentările obişnuite pe care le aplicăm percepţiilor din lumea sensibilă. De aceea este o copilărie să interpretăm al doilea cuvânt de la începutul Genezei în sensul unui fapt material asemănător cu ce înţelegem în prezent prin operă sau creaţie. Am ajunge, în acest caz, să nu înţelegem acest cuvânt. El se referă la ceva ce se află la limita între sensibil şi suprasensibil. Şi dacă cineva doreşte să-şi facă o idee exactă despre ceea ce se traduce în mod curent prin vechiul „a crea“ în această frază, „La început zeii au creat“, va trebui să se ferească de a înţelege prin acest cuvânt ceva ce s-ar fi putut vedea cu ochii fizici, obişnuiţi; a fost o acţiune creatoare pe care nimeni nu ar fi putut să o vadă cu privirea fizică.

Priviţi în sinea voastră, dragi prieteni, şi încercaţi să retrăiţi impresia pe care o aveţi când, după ce aţi dormit, vă treziţi din somn şi, fără a vă întoarce privirea spre obiectele materiale din jurul vostru, rechemaţi în minte, printr-o pură activitate interioară, anumite idei. Reţineţi bine această activitate interioară, aceste idei pe care le-aţi readus în minte, această meditaţie productivă, care face să apară în suflet, prin forţa sa proprie, un conţinut pur spiritual. Am putea folosi cuvântul „a-şi imagina“ pentru această activitate aproape magică ce scoate o gândire din profunzimile sufletului şi o aduce în câmpul conştienţei. Şi gândiţi-vă că ceea ce

poate face omul doar imaginativ poate fi ca o activitate de creaţie cosmică efectivă. Imaginaţi-vă că în locul activităţii voastre interioare, a gândirii voastre, a meditaţiei voastre, este vorba de o gândire cosmicâ ce îşi exercită puterea creatoare şi veţi înţelege mai exact conţinutul celui de-al doilea cuvânt din Geneză, „bara “. Încercaţi să-l înţelegeţi cât mai aproape de conţinutul său spiritual, de însăşi experienţa voastră când meditaţi asupra unui gând propriu.

Imaginaţi-vă, în continuare, că, în timpul acestei meditaţii, evocaţi în minte două categorii de idei. Să presupunem, pentru a descrie mai bine acest fenomen, un om care se trezeşte şi în momentul acela mintea îi este ocupată de două lucruri diferite. Primul ar fi imaginea unei activităţi, a unui fapt sau a unui obiect exterior; acesta nu ar apărea în conştienţă ca o percepţie fizică, ci ca o reflecţie, ca rezultat al unei activităţi creatoare a sufletului. Al doilea complex de gândire este o dorinţă, dorinţa de a face ceva ce omul poartă în sine şi este legat de propria voinţă, în acord cu înclinaţiile şi dispoziţia sa psihică. Avem de-a face aici, deci, cu două elemente, o reprezentare şi o dorinţă, care apar în suflet ca urmare a propriilor sale gânduri. Dacă vom înlocui acum acest suflet omenesc, cufundat în gândurile sale, cu ceea ce Geneza numeste Elohim, va trebui să ne imaginăm o pluralitate, o pluralitate de Entităţi spirituale cufundată în meditaţie şi că aceste entităţi emană din profunzimile lor două complexe asemănătoare cu ceea ce am descris mai înainte, o pură reprezentare şi o dorinţă. Astfel, în locul unui suflet comun cufundat în meditaţia sa, să evocăm un ansamblu cosmic de entităţi care emană din ele – şi acum meditaţia este de ordin universal – o reprezentare a ceva ce se manifestă, ce se exprimă spre în afară şi o dorinţă cu totul de natură interioară, care se limitează la o activitate interioară. Aşadar, aceste Entităţi cosmice pe care le numim Elohim* ni le putem reprezenta ca fiind în stare de meditaţie, iar această meditaţie se exprimă prin cuvântul „*bara* “, „au creat“. Şi acum, imaginaţi-vă mai departe că, în sânul acestei meditaţii creatoare, de ordin cosmic, iau nastere două complexe. Unul evoluează mai mult spre ce se manifestă exterior, iar altul este o activitate interioară, o viaţă interioară. Aceste două complexe ne dau cu aproximaţie cele două elemente care apăreau în sufletul vechilor evrei când auzeau cuvintele pe care noi le traducem prin „cerul şi pământul“, „*ha-şamayim*“ şi „*ha-areţ*“.

* Trebuie avut în vedere că „Elohim“ este un plural. (N.tr.)

Să lăsăm la o parte, să uităm ceea ce omul modern îşi reprezintă prin aceste cuvinte, „cer“ şi „pământ“, şi să le înlocuim cu cele două complexe de care am vorhit: acela care se manifestă spre în afară, care tinde să producă un efect exterior, şi cel al unei activităţi lăuntrice, care tinde să resimtă viaţa care se aprinde în sine; pentru primul complex avem „*ha-şamayim* “, pentru al doilea, „*ha-areţ*“.

Ce fel de entităţi sunt aceşti Elohim? Vom încerca să-i cunoaştem mai bine în cursul acestor conferinţe şi să-i traducem în limbajul Ştiinţei spirituale, dar acum să încercăm să aprofundăm cât de cât semnificaţia cuvintelor primordiale ale Genezei. Cine vrea să-şi facă o idee despre ceea ce se petrecea în sufletul anticului întelept evreu când întrebuinţa acest cuvânt, trebuie să-şi dea seama că, în acea vreme, era foarte viu sentimentul că evoluţia noastră terestră are o semnificaţie precisă, o finalitate determinată. Care este această semnificaţie, care este finalitatea evoluţiei terestre?

Evoluţia noastră terestră nu-şi revelează sensul şi scopul decât în momentul când apare în ea un element nou care nu mai fusese înainte. O repetiţie eternă, o întoarcere eternă la ceea ce a mai fost, ar fi lipsită de sens, iar înţeleptul evreu iniţiat ar fi simţit geneza Pămâtului ca pe o absurditate, dacă nu ar fi ştiut că Pământul, după ce a trecut dintr-o stare anterioară, nu ar fi adus cu sine un element nou. Existenţa terestră face ca un element nou să devină posibil şi acest element nou este chiar faptul că omul poate deveni exact ceea ce este acum pe Pământ. Aşa cum este acum şi aşa cum va fi în cursul evoluţiei viitoare, el nu exista în stadiul precedent şi nici nu ar fi fost posibil. Entităţile spirituale care conduc evoluţia exterioară, evoluţie care a trecut prin etapele vechiului Saturn, ale vechiului Soare şi ale vechii Luni, sunt

structurate altfel decât omul, lăsând la o parte deocamdată orice idee de superioritate sau de inferioritate. Aceste entităţi au acţionat cu ajutorul formelor elementare de existenţă, focul, aerul, apa, şi au făcut să apară viaţa pe vechile planete, apoi chiar pe Pământ, la începutul evoluţiei sale. Cum putem cunoaşte fiinţa lor proprie, cum să ni le apropiem? Este foarte mult de spus despre ele, pentru a reuşi să le înţelegem esenţa. Dar ne putem apropia şi cunoaşte sub un aspect şi pentru aceasta va fi suficient să facem un pas în înţelegerea cuvintelor primordiale ale Bibliei.

Mai întâi să examinăm entităţile care sunt cele mai aproape de om în momentul când el însuşi este format din elementele moştenite de la vechile planete Saturn, Soare, Lună. Să le întrebăm care a fost scopul urmărit, care a fost voinţa şi care a fost intenţia lor. În felul acesta, ne vom putea face o primă idee despre entitatea lor.

Aceste entităţi au dobândit în cursul unei evoluţii pe care deja au străbătut-o facultăţi diferite. Fiecare o avea pe a sa. Modul cel mai bun pentru a ne face o idee despre natura lor este să considerăm că, în momentul la care ne referim, un anumit grup din aceste entităţi acţionau împreună pentru acelaşi scop şi cu o voinţă unică. Păstrând riguros proporţiile, le putem compara cu un grup de oameni, fiecare având o capacitate specială şi împărţindu-şi între ei sarcinile, pentru ca împreună să lucreze pentru o operă comună. Rezultatul acestei munci colective nu ar fi fost posibil altfel. Opera la care ei lucrează nu este decât un proiect, un ideal, un scop. Ceea ce există deocamdată în mod real este acest grup. Opera nu este, aşa cum am spus, decât un ideal. Imaginaţi-vă acum grupul de Entităţi spirituale care au evoluat străbătând planetele Saturn, Soare, Lună, în care fiecare este înzestrat cu capacităţi particulare şi care, în acel moment precis al evoluţiei, îşi spun: să ne adunăm activităţile spre un scop comun, să mergem spre o direcţie unică – şi în privirea fiecăreia din aceste entităţi apare imaginea acestui scop comun, şi acest scop este omul, omul terestru.

Omul a fost deci scopul unui grup de fiinţe divine care au hotărât să-şi concentreze diversele lor facultăţi pentru a realiza ceva ce nu era în natura nici uneia dintre ele, dar pe care l-au putut crea prin munca lor comună. Dacă vă reprezentaţi acum tot ceea ce v-am spus, aceste învelişuri constituite din elementele de foc, aer, apă, apoi aceste Entităţi spirituale care îşi exercită acţiunea, meditaţia lor cosmică, cele două complexe ale acestei meditaţii, unul caracterizat printr-o dorinţă de acţiune manifestată în interior, iar celălalt manifestându-se spre în afară, şi dacă legaţi de aceste Entităţi spirituale, al căror chip îl contemplăm prin mijlocirea elementelor foc, aer, apă, ideea unui scop comun, veţi reusi să înţelegeţi ce imagine evoca în inima înţeleptului evreu cuvântul „Elohim“. Veţi reuni într-un singur tablou tot ce vieţuieşte în acele cuvinte primordiale prin care începe Geneza.

Să facem, deci, abstracţie de tot ce poate resimţi un om modern când aude cuvintele „La început zeii au creat cerul şi pământul“, şi să încercăm, ţinând seama de tot ce am spus până acum, să reţinem tabloul următor: o viaţă elementară în sânul căreia acţionează structuri de foc, aer, apă; în acest amalgam sunt cufundate Entităţi spirituale într-o adâncă meditaţie universală. Gândirea lor fecundă este străbătută de un scop: să-şi îndrepte activitatea în comun spre crearea omului. Din gândirea lor se naşte mai întâi o reprezentare care se exprimă, se manifestă spre în afară şi o viaţă, o activitate interiorizată, care nu se însufleţeşte decât în sine însăşi. În această carapace, în acest habitaclu de elemente, Spiritele primordiale creează, prin gândirea lor, fenomenul exterior, concomitent cu o mişcare interioară vie si activă.

Încercaţi să vă reprezentaţi conţinutul primelor cuvinte ale Bibliei şi veţi avea o bază solidă pentru a urmări sensul profund al cuvintelor prin care s-a făcut cea mai mare revelaţie a omenirii, în ceea ce priveşte originea sa.

Corecturi

Rudolf Steiner

MISTERUL BIBLIC AL GENEZEI

GA 122

CONFERINŢA I

La început • Misterul cuvintelor primordiale

München , 17 august1910

Dacă cineva caută, cu ajutorul Antroposofiei, să înţeleagă bazele pe care se reazemă evoluţia lumii şi pătrunde astfel sensul adânc al cuvintelor cu care începe Geneza, i se va deschide în faţă o lume spirituală cu totul nouă. Nici un alt document privind evoluţia omenirii nu a fost susceptibil de a se îndepărta de sensul adevărat decât acela al Genezei, decât acela prin care se descrie opera de creaţie a celor şase sau şapte zile.

Când omul modern evocă în mintea şi sufletul său, într-una din limbile care se vorbesc astăzi, cuvinte ca acestea: „La început a făcut Dumnezeu cerul şi pământul“, sensul lor nu-i dă decât un slab reflex, abia o umbră a sentimentului viu pe care aceste cuvinte îl trezeau în sufletul vechilor evrei. Căci este de mai mică importanţă să înlocuim vechile cuvinte ale acestui document prin cuvinte moderne curente, decât să încercăm să resimţim, cu ajutorul Ştiinţei spirituale, ceva din atmosfera care învăluia sufletul unui iniţiat evreu când în el prindeau viaţă aceste cuvinte:

*„Bereşit bara Elohim et ha-şamayim v'et ha-areţ“**

* בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ׃

Acestea sunt cuvintele cu care începe Geneza şi respectiv Biblia, şi care se traduc in limbile moderne prin: „La început a făcut Dumnezeu cerul şi pământul“. De notat că în ebraică „Elohim“ este un plural. (N.Tr.)

O lume întreagă i se deschidea în momentul când aceste cuvinte răsunau în sufletul său. Ce lume? – O putem compara cu ceea ce se petrece în sufletul unui om când aude descriindu-i-se imaginile pe care le percepe un clarvăzător când pătrunde cu privirea în lumea spirituală.

Ce ne descrie Ştiinţa spirituală? Noi ştim că învăţământul Ştiinţei spirituale este rezultatul clarviziunii, al percepţiilor vii la care ajunge acela care îşi eliberează gândirea de datele experienţelor sensibile şi de activitatea cerebrală legată de organul fizic; el percepe atunci lumea spirituală cu ajutorul organelor spirituale. Şi ceea ce el vede în această lume, dacă vrea să exprime în limbajul obişnuit, nu poate să o facă decât prin imagini, iar aceste imagini, dacă puterea sa de evocare este suficient de mare, au posibilitatea să evidenţieze reprezentările pe care el însuşi le-a contemplat. Se petrece atunci ceva ce nu trebuie confundat cu o descriere oarecare a unor evenimente care au loc în lumea fizică. Iar ceea ce se petrece atunci, trebuie să fim mereu conştienţi că este în legătură cu o lume care, deşi stă la baza fenomenelor sensibile, scapă totuşi oricărei reprezentări, impresii şi percepţii obişnuite ale simţurilor fizice.

Dacă vrem să ne reprezentăm originea lumii noastre sensibile, inclusiv pe a omului, trebuie să depăşim limitele acestei lumi sensibile, să nu rămânem doar cu facultăţile de reprezentare a lumii sensibile. Toate ştiinţele care vor să ajungă la origini, folosindu-se numai de reprezentări

desprinse din lumea sensibilă, nu pot ajunge la izvorul acestei lumi, deoarece acest izvor se află în lumea spirituală. Istoria, geografia, pot ajunge foarte departe în trecut, dar dacă vrem să atingem originea, trebuie să ne fie foarte clar că, de la un anumit punct, este nevoie să părăsim domeniul simţurilor şi să intrăm în acela care nu mai poate fi sesizat decât prin dezvoltarea unor facultăţi suprasensibile. Ceea ce numim Geneză nu începe prin descrierea unor fapte sensibile, a unor evenimente pe care le-am fi putut vedea cu ochii, aşa cum o facem în lumea exterioară, fizică. Şi în cursul acestui ciclu de conferinţe vom ajunge să ne dăm seama de eroarea care se face raportând cuvintele primelor versete din Geneză la obiecte sau fapte pe care ochiul fizic le-ar fi putut percepe, le-ar fi putut vedea aşa cum percepem cu simţurile noastre lumea care ne înconjoară. Atâta timp cât vom lega, de exemplu, de cuvintele „cerul şi pământul" un rest de percepere vizuală, vom rămâne departe de ceea ce evocăm cu adevărat, prima parte a Genezei. În epoca noastră, nu este deloc posibil să înţelegem aceste lucruri decât cu ajutorul Ştiinţei spirituale. Doar prin ea există posibilitatea să ne apropiem de ceea ce s-ar putea numi misterul acestor cuvinte primordiale prin care începe Biblia şi să simţim ce conţin ele.

În ce constă de fapt particularitatea acestor străvechi cuvinte? Dacă îmi este permis să mă exprim într-un mod abstract, aş putea spune că acest caracter deosebit constă în aceea că ele aparţin unei limbi care exercită în sufletele oamenilor o acţiune ce nu se poate compara cu a nici unei limbi moderne. Deşi limba ebraică nu mai acţionează astăzi aşa, odinioară, când în sufletul omului răsuna un sunet al acestei limbi, acesta evoca o imagine. La acela care lăsa ca în sufletul său să vibreze ecoul acestor sunete, se creau într-o anumită armonie, în forme organice, tablouri ce se pot compara cu acelea pe care astăzi doar un clarvăzător le mai poate contempla, când păşeşte pragul de la sensibil la suprasensibil. Limba ebraică, sau mai curând limba primelor părţi ale Bibliei, a fost un fel de instrument prin care se putea face ca din suflet să apară reprezentări în imagini, asemănătoare cu acele forme care apar clavăzătorului eliberat de corpul său şi care se cufundă în profunzimile suprasensibile ale existenţei.

Dacă vrem, aşadar, să regăsim viaţa acestor cuvinte străvechi, este necesar să înlăturăm caracterul abstract şi difuz al limbilor moderne şi să ne reprezentăm acţiunea creatoare pe care o avea fiecare sunet al acestei limbi antice în suflete. Are o importanţă deosebită străduinţa de a reanima în sufletele noastre acele imagini vii care luau naştere la vechii evrei când un sunet, o silabă exercitau în ei o acţiune creatoare şi provocau o imagine. Vedeţi, deci, că pentru a studia acest document, care este Geneza, există o cale cu totul alta decât aceea care se urmează de obicei în studiul altor documente vechi.

Am arătat câteva din punctele de vedere care ne vor servi de călăuză. Nu vom putea pătrunde decât cu încetul şi treptat spre acea reprezentare vie a ceea ce înţelepţii evrei simţeau sub acţiunea acelor cuvinte din care nouă nu ne-a mai rămas decât forma lor. Prima noastră sarcină va fi să facem apel, atât cât este posibil, la cunoştinţele noastre trecute, pentru a ne distanţa atât cât e cu putinţă de sensul pe care l-am dat până acum unor cuvinte ca acestea: „cerul şi pământul", „Dumnezeu" sau mai bine spus „zeii", cum este textul original „„creaţie", „la început" etc. Cu cât ne vom desprinde mai mult de ce am înţeles şi simţit în aceste cuvinte până în prezent, cu atât mai uşor vom putea pătrunde spiritul unui document care a izvorât dintr-o stare sufletească diferită de aceea din epoca noastră. Dar, înainte de toate, este bine să ne înţelegem asupra evenimentului care este descris de primele cuvinte ale Genezei.

Se ştie că mulţumită posibilităţilor actuale de investigaţie clarvăzătoare putem descrie, într-un anumit sens, originile evoluţiei terestre şi ale omului. În lucrarea mea *Die Geheimwissenschaft im Umriss** am încercat să descriu cele trei etape de evoluţie care au precedat Pământul nostru vechile etape, Saturn, Soare şi Lună, evoluţia existenţei acestui Pământ ca scenă pe care are loc însăşi evoluţia omului. Şi sunt sigur că aveţi prezentă în minte, în linii mari, această descriere. Problema care se pune este să ştim cărui moment corespunde ceea ce evocă puternicul cuvânt biblic „*bereşit*". Unde să-l plasăm în cadrul descrierii noastre?

* ***Ştiinţa ocultă în liniile sale generale*** – lucrare apărută în anul 1910. Tradusă în limba română şi sub titlul ***Ştiinţa spirituală*** (GD 13). (N.Tr.)

Să adoptăm la început un punct de vedere de unde să putem cuprinde cu privirea vechile etape pe care le-am numit Saturn, Soare şi Lună. Vechiul Saturn ne apare ca un corp ceresc care nu are încă nici un rudiment din ceea ce este convenit să se numească materie. Din tot ce cunoaştem acum în jurul nostru, el nu avea decât starea elementară de căldură, focul, o căldură care vibra prin sine însăşi. Nici aer, nici apă, nici pământ solid. În zonele unde acest astru este mai dens, se află căldură pură, activă şi vie. Această etapă trece şi existenţa se îndreaptă spre o nouă etapă, pe care o numim existenţa solară. La această căldură vie, de la început, se alătură un element nou, un element de natură aeriană sau gazoasă, şi vom avea o reprezentare exactă a acestei etape planetare a vechiului Soare dacă ni-l vom închipui – în starea sa elementară – ca pe un joc în care se întrepătrund elementele aer şi caldură.

A treia stare care apare apoi în evoluţie este aceea numită vechea Lună. La căldură şi aer se adaugă starea elementară de apă. Încă nici o urmă de element terestru, solid, aşa cum cunoaştem astăzi pe Pământ. În această fază, numită vechea Lună, se produce un fapt singular: unitatea primordială, care a condus la apariţia vieţii, se destramă. Vechiul Saturn ne apăruse ca un glob unic şi unitar de căldură vie: vechiul Soare, ca un glob format din jocul elementelor de căldură şi aer. În faza lunară, se petrece o diferenţiere între ceea ce este de natură solară şi ceea ce este de natură lunară. Şi abia când ajungem la a patra etapă a evoluţiei noastre planetare vedem că la elementele precedente se alătură elementul solid pământ. Pentru ca acest element solid să se poată încorpora în existenţa planetară, a fost necesar ca diviziunea care avusese loc pe vechea Lună să se repete şi acum. Natura solară a trebuit din nou să se desprindă de planeta noastră, de natura terestră. Atingem astfel un anumit punct al evoluţiei globului nostru când, dintr-o stare planetară comună în care elementele foc, aer şi apă se amestecă, se separă o dată cu elementul solid, cu pământul, şi elementul de natură mai subtilă al Soarelui. Şi numai în acest element terestru s-a putut considera ceea ce numim azi elementul pământ, solidul.

Să ne oprim puţin la momentul când elementul solar se desprinde din starea planetară comună şi îşi trimite de acum înainte forţele spre elementul terestru. Să mai reţinem şi faptul că, în acest moment, a apărut şi posibilitatea de a se elabora în elementul terestru partea densă pe care astăzi o numim „solidă“, în sensul material al cuvântului; această parte se densifică în sânul elementului terestru. *Să reţinem cu atentie acest moment, căci este chiar momentul în care începe povestea Genezei.* Ea porneşte exact de la această situaţie. Să nu mai facem greşeala de a stabili vreo legătură între primele cuvinte ale Genezei şi acea concepţie abstractă, ca o umbră, pe care o pot evoca astăzi expresii ca acestea: „la început“ sau „la origine“. Nu ar fi decât o idee complet străină în comparaţie cu ceea ce simte iniţiatul evreu. Tot ce s-a întâmplat în acel moment când s-a creat o dualitate prin repetarea elementului solar şi a elementului terestru, întreg acest eveniment trebuie să ni-l evocăm în suflet, în legătură cu acel cuvânt primordial „bereşit“ – „la început“. Trebuie să fim, de asemenea, conştienţi că întreaga evoluţie a vechiului Saturn, a vechiului Soare şi a vechii Luni nu este pur şi simplu expresia Entităţilor spirituale care au condus-o, au dirijat-o. Aceste entităţi formează suportul acestei evoluţii. Şi ceea ce numim element de căldură, de aer, de apă nu este decât învelişul exterior al acestor entităţi; acestea reprezintă de fapt realitatea în evoluţie. Dacă ar fi să aruncăm o privire asupra stării care a existat în momentul când elementul terestru s-a separat de elementul solar şi ne-am închipui acest eveniment după imagini luate din lumea materială, să ţinem totuşi seama că folosirea noţiunilor „apă“, „aer“, „foc“ nu reprezintă decât o modalitate de a evoca în limbajul nostru această substanţă spirituală vie care s-a dezvoltat în cursul perioadelor vechilor corpuri cereşti, Saturn, Soare, Lună, pentru a atinge momentul pe care l-am descris.

Să ne imaginăm şi să simţim totodată aceste elemente, aer, apă şi foc, amestecate unele cu altele şi formând un imens glob care apoi se separă în două, o parte formată din elemente solare şi o alta formată din elemente terestre. Să ţinem seama, însă, că această reprezentare materială a elementelor nu este pentru spiritualitate decât un mijloc de exprimare. Să ne

închipuim mai departe că prin această imensă găoace, cochilie de substanţă materială, formată din aer, apă şi căldură, se revelează faţa Entităţilor spirituale. Acestea se mişcă, se manifestă, se revelează cu ajutorul acestor elemente care ne dau nouă o impresie materială. Prin mijlocirea lor, suntem, ca să spunem aşa, în prezenţa unor Entităţi spirituale care îşi arată chipul şi acţionează cu ajutorul căldurii, al apei şi al aerului, pentru a organiza corpuri cereşti, prin puterea lor spirituală şi sufletească. Să ne întipărim bine în suflete această imagine.

Să încercăm acum, cu privirea interioară, să ne formăm imaginea acestui înveliş, făcut din elementele aer, apă şi foc, învelis pe care l-am putea asemui cu cochilia unui melc, deşi comparaţia nu este decât foarte aproximativă, elementele neformând un înveliş solid ca acela al melcului, ci unul mult mai subtil. În această cochilie, să ne imaginăm apoi o spiritualitate care ne priveşte şi ne apare sub forma unor figuri ce se revelează cu ajutorul acestui înveliş, fiind în acelaşi timp o forţă de manifestare, o forţă care, din ceea ce este ascuns, invizibil, suprasensibil, ţâşneşte, ca să spunem aşa, în forme revelate.

Dacă sunteti pătrunşi până în adâncul sufletului de această imagine pe care am încercat să v-o prezint, dacă aţi reuşit să simţiţi această acţiune vie a unor Entităţi spirituale printr-un element sensibil, substanţial, această forţă interioară care îşi desfăşoară elementul activ pentru a organiza materia şi dacă, în plus, veţi face abstracţie o clipă de orice altă imagine, veţi simţi abia atunci ce era în sufletul unui iniţiat evreu din vechime, când sunetele care formau cuvântul „*bereşit*“ străbăteau sufletul său – „*Beit*“, prima din litere, respectiv sunetul, care compune cuvântul, evocă forţa substanţială care împleteşte un habitaclu, o cochilie; „*Reiş*“, a doua consoană, evocă forţa Entităţilor spirituale care acţionează în interiorul acestui habitaclu; „*Şin*“, al treilea sunet, evocă forţa care, acţionând din interior, tinde să se manifeste în exterior[1].

[1] *Beit:* ב ; *Reiş*: ר; *Şin*: ש.

Atingem astfel, într-o oarecare măsură, principiui pe care se bazează descrierea făcută. Şi dacă pătrundem mai profund în acest principiu, vom resimţi ceva din spiritul acestei limbi ebraice, care era purtătoarea unui element creator de care omul modern nu-şi mai poate da seama.

Să revenim acum la momentul care precede această coagulare fizică, această densificare terestră şi să încercăm să o înţelegem şi, mai ales, să o simţim ca pe ceva viu, plin de viaţă. Dacă dorim să descriem ceea ce are loc, nu ne vom putea servi de reprezentările obişnuite pe care le aplicăm percepţiilor din lumea sensibilă. De aceea este o copilărie să interpretăm al doilea cuvânt de la începutul Genezei în sensul unui fapt material asemănător cu ce înţelegem în prezent prin operă sau creaţie. Am ajunge, în acest caz, să nu înţelegem acest cuvânt. El se referă la ceva ce se află la limita între sensibil şi suprasensibil. Şi dacă cineva doreşte să-şi facă o idee exactă despre ceea ce se traduce în mod curent prin vechiul „a crea“ în această frază, „La început zeii au creat“, va trebui să se ferească de a înţelege prin acest cuvânt ceva ce s-ar fi putut vedea cu ochii fizici, obişnuiţi; a fost o acţiune creatoare pe care nimeni nu ar fi putut să o vadă cu privirea fizică.

Priviţi în sinea voastră, dragi prieteni, şi încercaţi să retrăiţi impresia pe care o aveţi când, după ce aţi dormit, vă treziţi din somn şi, fără a vă întoarce privirea spre obiectele materiale din jurul vostru, rechemaţi în minte, printr-o pură activitate interioară, anumite idei. Reţineţi bine această activitate interioară, aceste idei pe care le-aţi readus în minte, această meditaţie productivă, care face să apară în suflet, prin forţa sa proprie, un conţinut pur spiritual. Am putea folosi cuvântul „a-şi imagina“ pentru această activitate aproape magică ce scoate o gândire din profunzimile sufletului şi o aduce în câmpul conştienţei. Şi gândiţi-vă că ceea ce poate face omul doar imaginativ poate fi ca o activitate de creaţie cosmică efectivă. Imaginaţi-vă că în locul activităţii voastre interioare, a gândirii voastre, a meditaţiei voastre, este vorba de o gândire cosmică ce îşi exercită puterea creatoare şi veţi înţelege mai exact conţinutul celui

de-al doilea cuvânt din Geneză, „bara “. Încercaţi să-l înţelegeţi cât mai aproape de conţinutul său spiritual, de însăşi experienţa voastră când meditaţi asupra unui gând propriu.

Imaginaţi-vă, în continuare, că, în timpul acestei meditaţii, evocaţi în minte două categorii de idei. Să presupunem, pentru a descrie mai bine acest fenomen, un om care se trezeşte şi în momentul acela mintea îi este ocupată de două lucruri diferite. Primul ar fi imaginea unei activităţi, a unui fapt sau a unui obiect exterior; acesta nu ar apărea în conştienţă ca o percepţie fizică, ci ca o reflecţie, ca rezultat al unei activităţi creatoare a sufletului. Al doilea complex de gândire este o dorinţă, dorinţa de a face ceva ce omul poartă în sine şi este legat de propria voinţă, în acord cu înclinaţiile şi dispoziţia sa psihică. Avem de-a face aici, deci, cu două elemente, o reprezentare şi o dorinţă, care apar în suflet ca urmare a propriilor sale gânduri. Dacă vom înlocui acum acest suflet omenesc, cufundat în gândurile sale, cu ceea ce Geneza numeste Elohim, va trebui să ne imaginăm o pluralitate, o pluralitate de Entităţi spirituale cufundată în meditaţie şi că aceste entităţi emană din profunzimile lor două complexe asemănătoare cu ceea ce am descris mai înainte, o pură reprezentare şi o dorinţă. Astfel, în locul unui suflet comun cufundat în meditaţia sa, să evocăm un ansamblu cosmic de entităţi care emană din ele – şi acum meditaţia este de ordin universal – o reprezentare a ceva ce se manifestă, ce se exprimă spre în afară şi o dorinţă cu totul de natură interioară, care se limitează la o activitate interioară. Aşadar, aceste Entităţi cosmice pe care le numim Elohim* ni le putem reprezenta ca fiind în stare de meditaţie, iar această meditaţie se exprimă prin cuvântul „*bara* “, „au creat“. Şi acum, imaginaţi-vă mai departe că, în sânul acestei meditaţii creatoare, de ordin cosmic, iau nastere două complexe. Unul evoluează mai mult spre ce se manifestă exterior, iar altul este o activitate interioară, o viaţă interioară. Aceste două complexe ne dau cu aproximaţie cele două elemente care apăreau în sufletul vechilor evrei când auzeau cuvintele pe care noi le traducem prin „cerul şi pământul“, „*ha-şamayim*“ şi „*ha-areţ*“.

* Trebuie avut în vedere că „Elohim“ este un plural. (N.tr.)

Să lăsăm la o parte, să uităm ceea ce omul modern îşi reprezintă prin aceste cuvinte, „cer“ şi „pământ“, şi să le înlocuim cu cele două complexe de care am vorhit: acela care se manifestă spre în afară, care tinde să producă un efect exterior, şi cel al unei activităţi lăuntrice, care tinde să resimtă viaţa care se aprinde în sine; pentru primul complex avem „*ha-şamayim* “, pentru al doilea, „*ha-areţ*“.

Ce fel de entităţi sunt aceşti Elohim? Vom încerca să-i cunoaştem mai bine în cursul acestor conferinţe şi să-i traducem în limbajul Ştiinţei spirituale, dar acum să încercăm să aprofundăm cât de cât semnificaţia cuvintelor primordiale ale Genezei. Cine vrea să-şi facă o idee despre ceea ce se petrecea în sufletul anticului întelept evreu când întrebuinţa acest cuvânt, trebuie să-şi dea seama că, în acea vreme, era foarte viu sentimentul că evoluţia noastră terestră are o semnificaţie precisă, o finalitate determinată. Care este această semnificaţie, care este finalitatea evoluţiei terestre?

Evoluţia noastră terestră nu-şi revelează sensul şi scopul decât în momentul când apare în ea un element nou care nu mai fusese înainte. O repetiţie eternă, o întoarcere eternă la ceea ce a mai fost, ar fi lipsită de sens, iar înţeleptul evreu iniţiat ar fi simţit geneza Pămâtului ca pe o absurditate, dacă nu ar fi ştiut că Pământul, după ce a trecut dintr-o stare anterioară, nu ar fi adus cu sine un element nou. Existenţa terestră face ca un element nou să devină posibil şi acest element nou este chiar faptul că omul poate deveni exact ceea ce este acum pe Pământ. Aşa cum este acum şi aşa cum va fi în cursul evoluţiei viitoare, el nu exista în stadiul precedent şi nici nu ar fi fost posibil. Entităţile spirituale care conduc evoluţia exterioară, evoluţie care a trecut prin etapele vechiului Saturn, ale vechiului Soare şi ale vechii Luni, sunt structurate altfel decât omul, lăsând la o parte deocamdată orice idee de superioritate sau de inferioritate. Aceste entităţi au acţionat cu ajutorul formelor elementare de existenţă, focul, aerul, apa, şi au făcut să apară viaţa pe vechile planete, apoi chiar pe Pământ, la începutul

evoluţiei sale. Cum putem cunoaşte fiinţa lor proprie, cum să ni le apropiem? Este foarte mult de spus despre ele, pentru a reuşi să le înţelegem esenţa. Dar ne putem apropia şi cunoaşte sub un aspect şi pentru aceasta va fi suficient să facem un pas în înţelegerea cuvintelor primordiale ale Bibliei.

Mai întâi să examinăm entităţile care sunt cele mai aproape de om în momentul când el însuşi este format din elementele moştenite de la vechile planete Saturn, Soare, Lună. Să le întrebăm care a fost scopul urmărit, care a fost voinţa şi care a fost intenţia lor. În felul acesta, ne vom putea face o primă idee despre entitatea lor.

Aceste entităţi au dobândit în cursul unei evoluţii pe care deja au străbătut-o facultăţi diferite. Fiecare o avea pe a sa. Modul cel mai bun pentru a ne face o idee despre natura lor este să considerăm că, în momentul la care ne referim, un anumit grup din aceste entităţi acţionau împreună pentru acelaşi scop şi cu o voinţă unică. Păstrând riguros proporţiile, le putem compara cu un grup de oameni, fiecare având o capacitate specială şi împărţindu-şi între ei sarcinile, pentru ca împreună să lucreze pentru o operă comună. Rezultatul acestei munci colective nu ar fi fost posibil altfel. Opera la care ei lucrează nu este decât un proiect, un ideal, un scop. Ceea ce există deocamdată în mod real este acest grup. Opera nu este, aşa cum am spus, decât un ideal. Imaginaţi-vă acum grupul de Entităţi spirituale care au evoluat străbătând planetele Saturn, Soare, Lună, în care fiecare este înzestrat cu capacităţi particulare şi care, în acel moment precis al evoluţiei, îşi spun: să ne adunăm activităţile spre un scop comun, să mergem spre o direcţie unică – şi în privirea fiecăreia din aceste entităţi apare imaginea acestui scop comun, şi acest scop este omul, omul terestru.

Omul a fost deci scopul unui grup de fiinţe divine care au hotărât să-şi concentreze diversele lor facultăţi pentru a realiza ceva ce nu era în natura nici uneia dintre ele, dar pe care l-au putut crea prin munca lor comună. Dacă vă reprezentaţi acum tot ceea ce v-am spus, aceste învelişuri constituite din elementele de foc, aer, apă, apoi aceste Entităţi spirituale care îşi exercită acţiunea, meditaţia lor cosmică, cele două complexe ale acestei meditaţii, unul caracterizat printr-o dorinţă de acţiune manifestată în interior, iar celălalt manifestându-se spre în afară, şi dacă legaţi de aceste Entităţi spirituale, al căror chip îl contemplăm prin mijlocirea elementelor foc, aer, apă, ideea unui scop comun, veţi reusi să înţelegeţi ce imagine evoca în inima înţeleptului evreu cuvântul „Elohim“. Veţi reuni într-un singur tablou tot ce vieţuieşte în acele cuvinte primordiale prin care începe Geneza.

Să facem, deci, abstracţie de tot ce poate resimţi un om modern când aude cuvintele „La început zeii au creat cerul şi pământul“, şi să încercăm, ţinând seama de tot ce am spus până acum, să reţinem tabloul următor: o viaţă elementară în sânul căreia acţionează structuri de foc, aer, apă; în acest amalgam sunt cufundate Entităţi spirituale într-o adâncă meditaţie universală. Gândirea lor fecundă este străbătută de un scop: să-şi îndrepte activitatea în comun spre crearea omului. Din gândirea lor se naşte mai întâi o reprezentare care se exprimă, se manifestă spre în afară şi o viaţă, o activitate interiorizată, care nu se însufleţeşte decât în sine însăşi. În această carapace, în acest habitaclu de elemente, Spiritele primordiale creează, prin gândirea lor, fenomenul exterior, concomitent cu o mişcare interioară vie si activă.

Încercaţi să vă reprezentaţi conţinutul primelor cuvinte ale Bibliei şi veţi avea o bază solidă pentru a urmări sensul profund al cuvintelor prin care s-a făcut cea mai mare revelaţie a omenirii, în ceea ce priveşte originea sa.